

„Trestní evropské správní právo“

Úvod do problematiky

"Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena.

Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny.

Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu".

Trestní právo EU

vývoj procesu europeizace trestního práva

přinesl **trestněprávní normy** do systému práva Evropy, zahrnuje:

Ø mezinárodní justiční spolupráci,

Ø evropský zatýkací rozkaz,

Ø zajištění majetku a důkazů v rámci Evropské unie,

Ø procesní práva obviněného a ochrany obětí trestných činů včetně problematiky Schengenského prostoru.

Některé z norem

Zákon o koordinaci spolupráce s Evropským úřadem pro boj proti podvodům

Evropská úmluva o předávání trestního řízení

Úmluva o nepromlčitelnosti válečných zločinů a zločinů proti lidskosti

Evropská úmluva o potlačování terorismu

Úmluva o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody k výkonu trestu ve státě, jehož jsou státními občany

Trestní právo EU

je **specifický obor práva**, který má být užit, když už ostatní prostředky nelze nedostačují nebo selžou (*ultima ratio*).

Má nejrazantnější standardní donucovací prostředky státu vůči jednotlivci,

Takto si trestní právo EU uchovává výsadní postavení.

Každá země přistupuje k mezinárodní harmonizaci, ale hlídá si trestní právo jako jeden z výrazů své suverenity.

Po přijetí Lisabonské smlouvy

evropské instituce získaly efektivnější nástroje, jak dostát základnímu závazku EU, tj. vytvořit prostor svobody, bezpečnosti a práva.

Snahou EU není nahradit kodexy trestního práva v členských zemích, ale **vytvořit jednotný rámec (standard) pro uplatňování trestní represe v celé EU.**

Evropská komise předložila návrhy, které **zaručí** obviněným právo na překlad, tlumočníka, písemné poučení o právech. Další návrhy se budou týkat (právo na obhájce, na kontakt s příbuznými či konzulátem).

Dělení trestního práva

Trestní právo **hmotné**, trestní právo **procesní**

Trestní právo hmotné stanoví, co je trestným činem, podmínky trestní odpovědnosti, jaké sankce- trest či ochranné opatření, lze za trestný čin uložit.

Trestný čin je protiprávní čin, který trestní právo označuje za trestný a zároveň naplňuje znaky skutkové podstaty

Trestní právo procesní stanoví postup příslušných orgánů státu EU při zjišťování TČ, prokazování jejich spáchání konkrétním osobám, ukládání a výkon trestů a ochranných opatření, upravuje zároveň i práva a povinnosti osoby, jichž se toto řízení dotýká

Funkce trestního práva

ochranná - je dominantní, neboť základní funkcí trestního práva je ochrana společnosti,

preventivní - předcházet a zamezovat trestné činnosti, tzv. *individuální prevenci*, ta je zaměřená na konkrétního pachatele, a tzv. *generální prevenci*, která směřuje ke společnosti

represivní - je spojená s uplatněním ochranné funkce, *a to individuálně – působením na pachatele trestného činu*

regulativní - upravuje trestní odpovědnost a reguluje jednání na právní či protiprávní, zakotvuje podmínky ukládání trestů a ochranných opatření u dospělých pachatelů

Podmínky trestní odpovědnosti

Protiprávnost činu

Typové znaky trestného činu (tj. naplnění skutkové podstaty tj. **objekt, objektivní stránka, subjekt, subjektivní stránka**)

Obecné znaky uvedené v normách států EU (věk, přičetnost a u mladistvých rozumová a mravní vyspělost)

Úmysl (přímý, nepřímý)

Nedbalost (vědomá, nevědomá)

Druhy trestů

Odnětí svobody:

a) nejvýše na 20 let,

b) výjimečný trest na 20 let až do
30 let, doživotí

Domácí vězení

Obecně prospěšné práce

Propadnutí majetku, propadnutí
věci,

Peněžitý trest

Zákaz činností,

Zákaz držení a chovu zvířectva

Zákaz pobytu

Zákaz vstupu na spol. akce

Ztráta čestných titulů

Ztráta vojenské hodnosti

Vyhoštění

Druhy ochranných opatření

Ochranné léčení

Zabezpečovací detence

Zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty

Ochranná výchova u mladistvých

Účelem trestu je chránit společnost a zabránit pachateli v další trestné činnosti.

Trestní řízení

Přípravné řízení (cílem je zajištění veškerých informací o trestném činu a nashromáždění důkazů)

Hlavní líčení (vyslovení zákonného a odůvodněného rozhodnutí o základní otázce trestního řízení a rozhodnutí o vině a výši trestu obžalovaného)

Odvolací řízení (**odvolání** je řádný opravný prostředek proti nepravomocnému rozsudku, proti pravomocnému rozsudku je mimořádným opravným prostředkem **dovolání a stížnost**)

Vykonávací řízení (zajistit uskutečnění výkonu trestu, jestliže rozsudek nabyl

Evropský zatýkací rozkaz

zakotvuje **možnost vydávat osoby podezřelé z určitých oblastí kriminality k trestnímu stíhání do jiných zemí EU**

Do práva EU se evropský zatykač dostal prostřednictvím Rámcového rozhodnutí Rady z 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu

Opouští se nejenom zásada oboustranné trestnosti při vydávání, ale i zásada nevydávání vlastních občanů cizímu státu, respektovány ve všech významných mezinárodních smlouvách v evropském prostoru

Cílem je zjednodušit dosavadní způsob vydávání pachatelů závažné trestné činnosti mezi členskými zeměmi EU.

Vůči zatykači byla vznesena i kritika ze strany národních států.

Získali jsme obecné informace
k problematice
trestního práva EU